

Deze getallen zijn niet 4 maal kleiner, maar ongeveer gelijk aan onze in Medan en elders (Tandjong Morawa, Perbaengan) gevonden cijfers, als men ze niet op het aantal lijkopeningen (wat een onjuiste maatstaf is) maar op het aantal koelies van gelijke groepen berekent.

Medan,
Juni 1924.

E. P. SNIJDERS.
M. STRAUB.

BEHANDELING VAN FURUNCULOSE DOOR HOOGTEZON.

In een der jongste nummers van dit *Tijdschrift* vestigt DE VRIES uit Franeker (Harlingen) de aandacht er op, dat bij de behandeling van furunculose een spoedig en afdoend welslagen is te bereiken door behandeling met de alpenzon. Ik denk, dat het DE VRIES belang zal inboezemen te vernemen, dat deze behandeling ook door collegae wordt toegepast en dat de eenvoud van de toepassing voor uitbreiding vatbaar is, wat ik met twee gevallen van den allerlaatsten tijd uit mijn praktijk wil toelichten. Wanneer vermoed wordt, dat een furunkel rijp is en etter bevat, wordt vaak een diepgaande en belangrijke insnijding aangebracht, wel of niet gepaard met een opvolgende uitknijping en uitdrukking, om den etter ruimschoots de gelegenheid te geven af te vloeien, gepaard met een omslachtig verband. In plaats daarvan wordt door mij slechts gebruik gemaakt van een door een veer uitspringend plat stilet, dat zonder pijn en vlug een twee millimeter breed en zes millimeter diep wondje maakt. Dit sneedje bloedt niet en er komt ook hoogstens slechts een druppeltje etter door voor den dag. Na opzetting van een glazen bal met caoutchoucballon is het echter mogelijk een luchtverdunning te maken, waarbij de wegblijvende etter thans in een dun straaltje uitspuit, en zonder eenige onaangename gewaarwording, zooals het uitknijpen en masseeren zijn, zien wij de spanning van het gezwel en de daarvan afhankelijke pijn verdwijnen. Is de furunkel nog niet voldoende rijp of komt de etter niet voor den dag, dan wordt door mij een behandeling met alpenzon gegeven en komt de etter den volgenden dag rijkelijk, zonder dat het noodig is een nieuw huidletsel te maken. De verkleefde huidwond van den vorigen dag gaat nog open bij de toegepaste luchtverdunning. Mijn ervaring is, dat het uitknijpen geen goed doet in het gunstigste geval, terwijl door de massage de bacteriën in de buurt verspreid worden. Kort geleden had ik een heer als patiënt, die reeds vijftien jaren onafgebroken leed aan furunculose op afwisselende plekken van het lichaam, wat ik niet aan een constitutieziekte (diabetes) kon toeschrijven. Door de heliotherapie genas hij in eenige weken. Echter had hij tevoren gelegenheid gehad een jong geboren dochtertje van twee maanden te besmetten en dit kind had een furunkel aan den hals grooter dan een walnoot, waaruit ik den etter verwijderde op de beschrevene wijze. Evenzoo behandelde ik deze week een twintigjarig meisje met een furunkel in de okselholte, dat bij mij kwam wegens de vacantiereis van den haar behandelenden arts, welke de 14 voorafgaande dagen het gezwel met tinctura jodii had doen bestrijken, waarbij het grooter was geworden en zeer in pijnlijkheid was toegenomen. Bij de punctie komt er den eersten dag slechts zeer weinig etter uit. Verder bestond de behandeling dien dag uit vijf minuten bestraling met alpenzon en een hechtpleisterverband op het reeds verklevend openingetje. Reeds den volgenden dag komt een hoeveelheid van minstens 20 cM³ etter door het tevoren gemaakte openingetje, wat nog niet vergroeid was. Toen ik den ballon opzette, spoot de etter er terstond uit. Na twee dagen was de pijn weg, de harde rand was weg en er kwam geen etter meer voor den dag. Het openingetje verkleeft en geen litteken zelfs wijst later nog op het doorgemaakte leed. Ik meen, dat deze behandelingswijze haar voordeelen heeft: Niet uitknijpen! zonbehandeling, ballon.

's-Gravenhage, 3 Augustus 1924.

H. C. FOLMER.